



Aalborg den 26. okt. 2020

Vedr. foretræde for Beskæftigelsesudvalget 19. nov. 2020

Syge skal ikke være på kontanthjælp, kontanthjælpslignende ydelser – eller stå helt uden forsørgelsesgrundlag.

Den 25. august udkom min bog, *Sådan én er jeg jo ikke*. Overordnet set er bogen én lang kritik af et beskæftigelsessystem, der ikke er indrettet til syge mennesker, og som af samme årsag har skabt behovet for private socialrådgivere. For man skal redde sig selv, da ingen andre gør det – og slet ikke jobcentrene. Det ved jeg, efter at jeg selv måtte gennemleve systemet på baggrund af en ulykke i 2012. Og det ved jeg fra mit virke som privatpraktiserende socialrådgiver på beskæftigelsesområdet.

I jobcentrene, der årligt koster 13 milliarder kroner at drive, jagtes der ressourcer ud af syge i årevis – ressourcer, de oftest ikke har – hvilket dermed kun skubber dem længere eller helt væk fra arbejdsmarkedet.

Jagten på Dovne Robert har derfor en meget høj pris – både menneskeligt og økonomisk. Og Dovne Robert var slet ikke syg – han gad bare ikke at arbejde.

Efter min mening fylder de syge meget lidt i politikernes bevidsthed. Man vil hellere tale om de ledige, lavere ydelser og om, at det skal kunne betale sig at arbejde. Dette er jeg senest blevet bekræftet i med den nedsatte Ydelseskommision, der om kort tid skal komme med anbefalinger til et nyt ydelsessystem. De syge er ikke nævnt med et eneste ord i kommissoriet, herunder at cirka 75 pct. af alle modtagere af kontanthjælp har problemer udover ledighed. Det vil sige, at de er syge og ikke kan stå til rådighed for det ordinære arbejdsmarked.

I forbindelse med de genoptagede forhandlinger vedrørende ressourceforløb bliver de syge heller ikke nævnt – kun at borgerne, der står længst væk fra arbejdsmarkedet, skal hjælpes bedre – hen mod et arbejde. Men folk, der er på ressourceforløb, er oftest meget syge og kan slet ikke arbejde.

Politikerne bliver nødt til at anerkende, at de syge eksisterer, og at det for dem ikke handler om, at det skal kunne betale sig at arbejde. Det handler derimod om at få fodfæste i livet igen efter at være blevet ramt af en evt. kronisk sygdom eller en ulykke. Og det handler om at sikre sig et forsørgelsesgrundlag, når arbejdsevnen ikke længere er helt eller kun delvist til stede.

Med den lovgivning, vi har i dag, kan syge risikere at stå helt uden forsørgelsesgrundlag eller at miste en stor del af deres indtægt efter blot 22 uger på sygedagpenge. Men de bliver ikke mere raske af at miste deres forsørgelsesgrundlag eller komme på kontanthjælp eller en ydelse svarende til kontanthjælp. Tværtimod. Og de bliver mere syge af at være i systemet. Det ser jeg i mit arbejde som privatpraktiserende socialrådgiver, og det er også dokumenteret – senest i en rapport fra Psykiatrifonden. De forskellige forløb – ressourceforløb og jobafklaringsforløb – bringer ikke borgerne (de syge) tættere på arbejdsmarkedet, hvilket to rapporter fra Deloitte har dokumenteret.

Jeg vil gerne med mit foretræde bidrage med min viden fra begge sider af bordet på beskæftigelsesområdet. Og jeg vil gerne komme med forslag, således at man kan få skabt en politik og ikke mindst en lovgivning, der tilgodeser de syge borgere.

Med venlig hilsen

Marianne Stein

Forfatter, debattør og privatpraktiserende socialrådgiver